

Geboortezorg Flex

Onderzoek naar flexibele kraamzorg in Zuid-Limburg

Beste (aanstaande) ouders,

Wij vragen u om mee te doen aan een medisch-wetenschappelijk onderzoek. Dit onderzoek wordt gedaan door de GGD Zuid Limburg samen met Geboortezorg Limburg (kraamzorg), verloskundigen, jeugdgezondheidszorg, zorgverzekeraars CZ en VGZ, en gemeenten. De Medisch Ethische ToetsingsCommissie Zuyderland-Zuyd (METC Z) heeft dit onderzoek goedgekeurd.

Het onderzoek is bedoeld voor zwangere vrouwen of gezinnen met een baby van 0 tot 6 maanden oud die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Bijvoorbeeld door stress om geld, psychische klachten of zorgen over uw kind. U ontvangt deze brief omdat uw verloskundige, kraamzorg en jeugdgezondheidszorg vinden dat u in aanmerking komt voor extra steun. En omdat u woont in één van de volgende gemeentes: Sittard-Geleen, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Langraaf, Simpelveld of Voerendaal.

Meedoen aan dit onderzoek is vrijwillig. Om mee te doen is uw schriftelijke toestemming nodig. Voordat u beslist of u wilt meedoen, krijgt u uitleg over wat het onderzoek inhoudt. Lees de informatie rustig door. Als u vragen heeft stel deze dan.

1. Doel van het onderzoek

Elke baby verdient een goede start van het leven. Kraamzorg kan hierbij ondersteunen. Toch kiezen gezinnen waar de meeste hulp welkom is, vaak het voor het minste aantal uren kraamzorg. Dit kan te maken hebben met de hoge kosten of omdat gezinnen niet goed weten wat kraamzorg voor ze kan betekenen. Daarom is het idee ontstaan om flexibele kraamzorg aan te bieden. 'Geboortezorg Flex' is de naam van het project waarin wordt proefgedraaid met deze flexibele kraamzorg.

Het doel van dit onderzoek is om te bepalen of het project succesvol is en of flexibele kraamzorg voor iedereen beschikbaar moet komen. Daarom worden er drie groepen gemaakt die we met elkaar vergelijken:

- **Groep 1 - Gratis kraamzorg:** Normaal betalen gezinnen een wettelijke eigen bijdrage voor kraamzorg. Voor 150 gezinnen die meedoen aan het onderzoek vervalt deze eigen bijdrage. Kraamzorg is dan voor het gezin gratis.
- **Groep 2 - Kraamzorg langer in het gezin:** normaal duurt kraamzorg maximaal 10 dagen. Soms is dit niet genoeg en is een extra steuntje in de rug nodig. Voor 100 gezinnen die meedoen aan het onderzoek blijft de kraamzorg nog iets langer in het gezin, of komt in de eerste 6 maanden na de geboorte een paar keer terug. Deze extra uren kraamzorg zijn voor het gezin gratis.
- **Groep 3 - Gebruikelijke zorg (controlegroep):** Deze 200 gezinnen ontvangen de gebruikelijke kraamzorg, zoals die nu in Nederland geregeld is. Dat is de zorg waar elk gezin standaard recht op heeft. Dit betekent dus géén gratis kraamzorg en de kraamzorg blijft niet langer in het gezin. Zoals dat nu ook wordt gedaan, wordt er gezocht naar andere ondersteuning als dat gewenst is.

Indeling in groepen gaat als volgt:

- Bent u verzekerd bij zorgverzekeraar CZ of VGZ? En kiest u voor kraamzorg van Geboortezorg Limburg? Dan komt u in groep 1 en/of groep 2
- Bent u verzekerd bij een andere zorgverzekeraar? Of hebt u een andere kraamzorgorganisatie dan Geboortezorg Limburg gekozen? Dan ontvangt u de gebruikelijke zorg (groep 3). Uw verloskundige, kraamzorg of jeugdverpleegkundige kijkt of er ondersteuning op een andere manier mogelijk is.

2. Wat meedoen inhoudt

- **Invullen vragenlijsten**

Als u meedoet, vragen wij u een online vragenlijst in te vullen. U krijgt de link naar de vragenlijst per mail toegestuurd.

U krijgt 3 vragenlijsten: 1 tijdens de zwangerschap, 1 tijdens de kraamweek en 1 als uw baby 6 maanden oud is. Krijgt u alleen gratis kraamzorg? Of is uw baby al geboren en krijgt u alleen extra uren kraamzorg in de eerste 6 maanden? Dan hoeft u maar 2x een vragenlijst in te vullen.

Zoals u ook in bijlage B kunt lezen, gaat de vragenlijst over uw gezondheid, hoe u zich voelt (stress, controle over uw leven), de band met uw baby, wat u vindt van de kraamzorg en het aantal contacten met zorgverleners. Het invullen van de vragenlijst duurt maximaal 15 minuten per keer. Na het invullen van de laatste vragenlijst is het onderzoek voor u afgelopen.

- **Opvragen van gegevens**

Sommige gegevens die nodig zijn om te meten hoe effectief flexibele kraamzorg is, staan al standaard in uw dossiers. Dit gaat over het dossier van de kraamzorg en het consultatiebureau (jeugdgezondheidszorg). Deze gegevens vragen wij op. Dit zijn gegevens over het aantal uren kraamzorg, uw beoordeling van de kraamzorg, de band met uw kind en verwijzingen door de jeugdarts. U hoeft hier zelf niets voor te doen.

- **Deelname interview (niet verplicht)**

De GGD voert met ca. 10 personen die gratis kraamzorg krijgen (groep 1) en ca. 10 personen die extra uren kraamzorg krijgen (groep 2) een gesprek over hoe ze dit ervaren hebben. Het kan zijn dat u hiervoor wordt gevraagd. U bent niet verplicht hier aan mee te doen. Een interview duurt ongeveer 1 uur en gaat per telefoon. Interviews worden opgenomen. U kunt aangeven of u hiervoor benaderd wil worden of niet.

3. Mogelijke voor- en nadelen

Het onderzoek levert voor uzelf geen voordelen op. Wij hopen met de resultaten van dit onderzoek aan te kunnen tonen dat flexibele kraamzorg waardevol is voor gezinnen en dat dit in de toekomst voor iedereen beschikbaar wordt. Door uw deelname kunnen we hier uitspraken over doen.

Een mogelijk nadeel van het onderzoek is de extra tijdsinvestering voor het invullen van de vragenlijsten (30-45 minuten in totaal). Als u toestemming geeft voor een interview, kost u dit

nog 1 uur extra. Een ander nadeel kan zijn dat sommige vragen confronterend kunnen zijn. Bijvoorbeeld vragen over hoe u met stress omgaat.

4. Als u niet wilt meedoen of wilt stoppen met het onderzoek

U beslist zelf of u meedoet aan het onderzoek. Deelname is vrijwillig. Als u besluit niet mee te doen, hoeft u verder niets te doen. Als u wel meedoet, kunt u zich altijd bedenken en toch stoppen, ook tijdens het onderzoek. U krijgt altijd de zorg waar u recht op heeft. U hoeft niet te zeggen waarom u stopt. Wel moet u dit direct melden aan de onderzoeker. De gegevens die tot dat moment zijn verzameld, worden gebruikt voor het onderzoek.

5. Gebruik en bewaren van uw gegevens

Voor dit onderzoek worden uw persoonsgegevens verzameld, gebruikt en bewaard. Het gaat om gegevens zoals uw naam, email-adres, geboortedatum en om gegevens over uw gezondheid. Het verzamelen, gebruiken en bewaren van uw gegevens is nodig om de vragen die in dit onderzoek worden gesteld te kunnen beantwoorden en de resultaten te kunnen publiceren. Wij vragen voor het gebruik van uw gegevens uw toestemming.

Vertrouwelijkheid van uw gegevens

Uw gegevens worden alleen voor het onderzoek gebruikt en worden vertrouwelijk behandeld. Om uw privacy te beschermen krijgen uw gegevens een code. Uw naam en andere gegevens worden daarbij weggelaten. Alleen met de sleutel van de code zijn gegevens tot u te herleiden. De sleutel van de code blijft veilig opgeborgen bij de GGD Zuid Limburg. Ook in rapporten en publicaties over het onderzoek zijn de gegevens niet tot u te herleiden.

Toegang tot uw gegevens voor controle

Sommige personen kunnen wel uw naam en andere persoonlijke gegevens zonder code inzien. Dit zijn mensen die controleren of de onderzoekers het onderzoek goed en betrouwbaar uitvoeren. Deze personen kunnen bij uw gegevens komen:

- Leden van de commissie die de veiligheid van het onderzoek in de gaten houdt.
- Een controleur die door de onderzoeker is ingehuurd.
- Nationale en internationale toezichthoudende autoriteiten. Bijvoorbeeld de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Deze personen houden uw gegevens geheim. Wij vragen u voor deze inzage toestemming te geven.

Bewaartermijn gegevens

Onderzoeksgegevens moeten 15 jaar worden bewaard op een beveiligde server bij de GGD. Dit gaat over anonieme gegevens. Alle bestanden waar uw persoonsgegevens in terug te vinden zijn worden 3 maanden na het einde van het onderzoek vernietigd.

Bewaren en gebruiken van gegevens

Uw gegevens kunnen na afloop van dit onderzoek ook nog van belang zijn voor ander wetenschappelijk onderzoek over kraamzorg. Daarvoor zullen uw gegevens 15 jaar worden bewaard. U kunt op het toestemmingsformulier aangeven of u hier wel of niet mee instemt. Indien u hier niet mee instemt, kunt u gewoon deelnemen aan het huidige onderzoek.

Intrekken toestemming

U kunt uw toestemming voor gebruik van uw persoonsgegevens altijd weer intrekken. Dit geldt voor dit onderzoek en ook voor het bewaren en het gebruik voor het toekomstige onderzoek. De onderzoeksgegevens die zijn verzameld tot het moment dat u uw toestemming intrekt worden nog wel gebruikt in het onderzoek.

Meer informatie over uw rechten bij verwerking van gegevens

Voor algemene informatie over uw rechten bij verwerking van uw persoonsgegevens kunt u de website van de GGD Zuid Limburg en de Autoriteit Persoonsgegevens raadplegen. Bij vragen over uw rechten kunt u contact opnemen met de verantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens. Voor dit onderzoek is dat GGD Zuid Limburg. Zie bijlage A voor contactgegevens.

6. Vergoeding voor meedoen

Deelname aan dit onderzoek kost u niets. Als u in groep 1 of 2 bent ingedeeld, ontvangt u gratis kraamzorg of een gratis verlenging van de kraamzorg. U ontvangt dan géén vergoeding voor het invullen van de vragenlijsten of het interview. Alle deelnemers in groep 3 (controlegroep) ontvangen een goodiebag als dank voor deelname.

7. Heeft u vragen of een klacht?

Indien u vragen of klachten heeft over dit onderzoek, dan kunt u dit bespreken met de onderzoeker of uw behandelend arts. Wilt u dit liever niet, dan kunt u zich wenden tot een van de klachtenfunctionarissen of de Functionaris Gegevensbescherming van de GGD Zuid Limburg. Alle gegevens vindt u in **bijlage A**: Contactgegevens.

8. Ondertekening toestemmingsformulier

Wanneer u voldoende bedenktijd heeft gehad, wordt u gevraagd te beslissen over deelname aan dit onderzoek. Indien u toestemming geeft, zullen wij u vragen deze op de bijbehorende toestemmingsverklaring schriftelijk te bevestigen. Door uw schriftelijke toestemming geeft u aan dat u de informatie heeft begrepen en mee wil doen aan het onderzoek. Zowel uzelf als de onderzoeker ontvangen een getekende versie van deze toestemmingsverklaring.

Dank voor uw aandacht.

Bijlagen bij deze informatie

- A. Contactgegevens
- B. Toelichting vragenlijsten
- C. Toestemmingsformulier

Bijlage A: contactgegevens voor GGD Zuid Limburg

Hoofdonderzoeker

Naam: Mandy Leurs, PhD.

Functie: Onderzoeker-epidemioloog, afdeling Kennis en Innovatie

Uitvoerende onderzoeker

Naam: Dorien Reijnders, PhD.

Functie: Medewerker beleid en onderzoek, afdeling Kennis en Innovatie

Telefoonnummer Secretariaat Kennis en Innovatie: 088 880 5301, bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur.

Klachten

Als u klachten heeft over dit onderzoek, dan kunt u dat melden aan de onderzoeker. Wilt u dit liever niet, dan kunt u contact opnemen met een van de klachtenfunctionarissen van de GGD zuid Limburg: klachtovangfunctionaris@ggdzl.nl of telefonisch: 088 - 880 5000, bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur.

Meer informatie over uw rechten bij verwerking van gegevens

Voor algemene informatie over uw rechten bij verwerking van uw persoonsgegevens kunt u de website van de Autoriteit Persoonsgegevens raadplegen. Bij vragen of klachten over het gebruik of de verwerking van uw gegevens, of over uw rechten, kunt u contact opnemen met:

Functionaris Gegevensbescherming (FG) van GGD Zuid Limburg: functionarisAP@ggdzl.nl of telefonisch: 088 - 880 5000 (maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur)

Bijlage B: wat wordt er wanneer gevraagd

- **Schema vragenlijsten:**

	Groep 1	Groep 2	Groep 3
	Gratis kraamzorg Vergoeding van de eigen bijdrage	Verlengde kraamzorg Tot maximaal 6 maanden na bevalling	Controlegroep Standaard kraamzorg
Vragenlijst 1	Tussen 30 en 40 weken zwangerschap	n.v.t.	Tussen 30 en 40 weken zwangerschap
Vragenlijst 2	Aan het einde van de standaard kraamweek	Aan het einde van de standaard kraamweek (voordat de verlenging ingaat) of op het moment van aanmelding als u pas later wordt aangemeld.	Aan het einde van de standaard kraamweek
Vragenlijst 3	n.v.t.	6 maanden na de bevalling	6 maanden na de bevalling

- **Inhoud vragenlijsten:**

Wat wordt er gevraagd	Hoe vaak	Waarom
emailadres	ledere keer	Zodat we de vragen naar de juiste deelnemer sturen
postcode	ledere keer	Zodat we weten welke antwoorden bij wie horen
geslacht	ledere keer	
geboortedatum	ledere keer	
uitgerekende datum	1x	
nationaliteit	1x	Zodat we weten voor welke gezinnen flexibele kraamzorg belangrijk is
burgerlijke staat	1x	
aantal personen huishouden	1x	
gezinssamenstelling	1x	
woonsituatie	1x	
werksituatie	1x	
opleidingsniveau	1x	
regie over eigen leven, veerkracht, ouderschap	ledere keer	Omdat we willen weten wat kraamzorg betekent voor het zelfvertrouwen
stress	ledere keer	Omdat we willen meten of kraamzorg stress kan verlagen
hechting	1x	Om in kaart te brengen hoe het met jullie en jullie baby gaat na de kraamzorg
ervaring kraamzorg	2x	Om te weten te komen wat deelnemers vinden van kraamzorg
tevredenheid (extra) kraamzorg	2x	
aantal bezoeken huisarts	1x	Om de zorgkosten in te kunnen schatten
aantal bezoeken specialist	1x	

Bijlage C toestemmingsformulier proefpersoon

Geboortezorg Flex

- Ik heb de informatiebrief gelezen. Ook kon ik vragen stellen. Mijn vragen zijn voldoende beantwoord. Ik had genoeg tijd om te beslissen of ik meedoe.
- Ik weet dat meedoen vrijwillig is. Ook weet ik dat ik op ieder moment kan beslissen om toch niet mee te doen of te stoppen met het onderzoek. Daarvoor hoef ik geen reden te geven.
- Ik weet dat voor de controle van het onderzoek sommige mensen toegang tot al mijn gegevens kunnen krijgen. Die mensen staan vermeld in deze informatiebrief. Ik geef toestemming voor inzage door deze personen.
- Ik geef toestemming om mijn emailadres door te geven aan de GGD onderzoeker zodat zij per mail de vragenlijsten naar mij toe kan sturen.
- Ik geef toestemming aan de onderzoeker voor het opvragen van informatie bij mijn kraamzorgorganisatie of het consultatiebureau (jeugdgezondheidszorg) voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag in dit onderzoek.
- Ik geef toestemming voor het verzamelen en gebruiken van mijn gegevens voor de beantwoording van de onderzoeksvraag in dit onderzoek.

Ik geef **wel**
 geen toestemming om mijn persoonsgegevens langer te bewaren en te gebruiken voor toekomstig onderzoek naar ervaringen met kraamzorg

Ik geef **wel**
 geen toestemming om over mijn ervaringen met flexibele kraamzorg te vertellen in een telefonisch interview. Ik weet dat dit interview wordt opgenomen.

Ik geef **wel**
 geen toestemming om mij na dit onderzoek opnieuw te benaderen voor een vervolgonderzoek.

- Ik wil meedoen aan dit onderzoek.

Naam deelnemer:

Handtekening:

Datum : __/__/__

Ik verklaar dat ik deze deelnemer volledig heb geïnformeerd over het genoemde onderzoek.

Als er tijdens het onderzoek informatie bekend wordt die de toestemming van de proefpersoon zou kunnen beïnvloeden, dan breng ik hem/haar daarvan tijdig op de hoogte.

Naam onderzoeker (of diens vertegenwoordiger):

Handtekening:

Datum: __/__/__

* Doorhalen wat niet van toepassing is.

De deelnemer krijgt een volledige informatiebrief mee, samen met een kopie van het getekende toestemmingsformulier.